

ژئوتوریسم منطقه بازفت (استان چهارمحال و بختیاری)

مریم آهنکوب^{۱*}، ناهید اکبریان نجفی^۲

۱. استادیار گروه زمین شناسی، دانشگاه پیام نور شهرکرد، ایران (ahankoub_m@yahoo.com)

۲. دانشگاه پیام نور (n.akbarian.n@gmail.com)

چکیده

محدوده بازفت با طول جغرافیائی ۱۵' ۴۹" تا ۳۵' ۵۰" و عرض جغرافیائی ۴۰' ۳۰" تا ۴۰' ۳۲" دارای رخنمونی از واحدهای سنگی تبخیری هرمز شامل گچ و نمک، همراه با ماسه‌سنگ‌های قرمز و شیل‌های سبز و آهک‌های سیاه پرکامبرین، توالی قابل تفکیک سنگ‌های مزوزوئیک و سنوزوییک می‌باشد که در نتیجه عملکرد گسل‌های زاگرس و بازفت و اردل در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند. این منطقه با دارا بودن وضعیت خاص از نظر تکتونیکی و تنوع لیتولوژیکی و وضعیت منابع آب حوضه می‌تواند یکی از بهترین ایستگاه‌های ژئوتوریسم کشور باشد. علاوه بر این حضور بلوک‌ها و سنگ‌های ولکانیکی آندزیت، بازالت، داسیت، اسپیلیت در مجاورت گسل‌ها ژئوتوریسم منطقه را کامل کرده است.

واژه‌های کلیدی: ژئوتوریسم، بازفت، چهارمحال و بختیاری، گسل زاگرس

مقدمه

محدوده مطالعاتی در غرب استان چهارمحال و بختیاری واقع شده است (زاهدی و رحمتی، ۱۳۷۰). این منطقه یکی از دست‌نخورده‌ترین مناطق این استان می‌باشد که دارای طبیعت زمین‌شناسی بسیار با ارزش است.

از نظر زمین‌شناسی ساختاری منطقه مورد مطالعه در منتهی‌الیه شمال‌شرقی زون ساختاری زاگرس چین‌خورده واقع شده است. رشته کوه زاگرس به لحاظ ویژگی‌های خاص‌چینه‌شناسی و تکتونیکی خویش دارای رخنمون‌های متنوعی از سازندهای زمین‌شناسی می‌باشد. حضور تنوع نسبتاً بالای سازندهای رسوبی منجر به رفتارهای تکتونیکی کاملاً متفاوتی گردیده که مسبب تشکیل ساختارهای چین‌شناسی و تکتونیکی متنوعی در منطقه شده است.

گسل مهم منطقه که مکانیسم راندگی دارد بنام گسل بازفت یا گسل زردکوه شناخته شده است. گسل مذکور با درازای حدود ۱۳۹ کیلومتر، شیب به سمت شمال‌خاوری و راستای شمال‌باختری - جنوب‌خاوری، به موازات راندگی زاگرس و گسل اردل قرار دارد. سازوکار این گسل فشاری بوده و در مسیر آن سازندهای پالئوزوییک، مزوزوئیک و سنوزوییک بر روی سازند کنگلومرای بختیاری رانده شده‌اند. این گسل از جمله گسل‌های پی سنگی زاگرس محسوب می‌شود که در منطقه بازفت پرتگاه گسلی با ارتفاع تا ۲۰۰۰ متر را